1. Kolokvij iz Moderne Fizike II 13. 4. 2012

1. Efektivni potencial atomov v molekuli IBr ima obliko

$$V(r) = V_0 \left[\left(\frac{r}{a} \right)^{-8} - 10 \left(\frac{r}{a} \right)^{-4} \right] ,$$

kjer je $a=1\,\mathrm{nm}$ in $V_0=0.1\,\mathrm{eV}$. Izračunaj energije prvih treh (osnovnega in dveh vzbujenih) vibracijskih stanj te molekule ob predpostavki, da je v bližini minimuma potencial harmonski. Molska masa I je 127 g, molska masa Br pa $80\,\mathrm{g}$.

- 2. V pospeševalniku trčita svinčevi jedri (Pb, Z=82, A=207), ki imata nasprotno enaki hitrosti z velikostjo $v=0.001\,\mathrm{c}$. Po trku nastaneta jedri polonija (Po, Z=84, A=210) in živega srebra (Hg, A=80, A=204). Izračunaj kinetični energiji Po in Hg po trku.
- 3. Skiciraj osrednji del absorpcijskega spektra (abscisna os v enotah cm⁻¹) za vibracijsko-rotacijske prehode v molekulah HCl, ki ustrezajo dvema najnižjima kvantnima številoma vibracije in trem najnižjim kvantnim številom rotacije. Upoštevaj, da je efektivni atomski potencial v molekuli harmonski, s konstantno vzmeti 481 N/m, in ravnovesno razdaljo med atomoma $r_0 = 0.127$ nm. Molekule HCl v naravi nastopajo v dveh oblikah: v treh četrtinah primerov z atomi ³⁵Cl (molska masa 35 g) in v eni četrtini primerov z atomi ³⁷Cl (molska masa 37 g). Molska masa vodika je 1 g. Odvisnosti od temperature ne upoštevaj.
- 4. Če poznamo vezavne energije treh jeder z istim vrstnim številom Z in sosednimi masnimi števili A-1, A in A+1, lahko z uporabo semiempirične masne formule določimo koeficient a_4 v paritvenem členu $+a_4\delta_{ZN}/A^{3/4}$. Določi a_4 za primer trojice jeder

$$^{112}_{48}$$
Cd, $^{113}_{48}$ Cd, $^{114}_{48}$ Cd,

z atomskimi masami $M(^{112}_{48}\mathrm{Cd})=111.902758\,u,\,M(^{113}_{48}\mathrm{Cd})=112.904400\,u,\,M(^{114}_{48}\mathrm{Cd})=113.903357\,u,$ kjer je $u=931.484\,\mathrm{MeV}/c^2.$ Možna pot: poveži vezavne energije posameznih jeder s separacijskimi energijami za nevtron (z maso $M(\mathrm{n})=1.008665\,u).$